

# Pestbeleid Rijnlands Lyceum Oegstgeest

## *Inleiding*

In Nederland zijn naar schatting dagelijks 350.000 kinderen en 250.000 volwassenen het slachtoffer van (ernstige) pesterijen. Overal waar mensen regelmatig bij elkaar komen bestaat de kans dat er gepest wordt: op straat, op het werk, bij een vereniging, op school. Het betekent dat we ons ervan bewust moeten zijn dat zich ook op het Rijnlands Lyceum Oegstgeest pestincidenten kunnen voordoen. Het betekent niet dat we het pestgedrag dus accepteren. Alle leerlingen hebben het recht op een veilige omgeving, waarin een ieder tot optimale intellectuele en sociaal-emotionele groei kan komen. Het stelselmatig pesten van een leerling door een andere leerling is ontoelaatbaar en vraagt om een duidelijke en krachtige reactie vanuit de school. Vandaar dat de school het van belang acht een pestbeleid te hanteren waarin enerzijds de aanpak van pestgedrag wordt geformuleerd en anderzijds, ter preventie, een gedragsprotocol is opgenomen.

## *Plagen of pesten?*

Plagen en pesten liggen dicht bij elkaar en het verschil is niet altijd direct duidelijk. Iemand een duwtje geven of een tas afpakken kan plagen zijn, maar ook pesten. Het is plagen als de machtsverhouding tussen geplaagde en plager gelijk is: de ene keer doet de een iets onaardigs, de volgende keer de ander. Het zijn incidenten, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Pesten, daarentegen, is wel bedreigend. Het gebeurt niet incidenteel, maar structureel, soms een lange tijd achter elkaar. Bij pesten is er een slachtoffer over wie de pester de baas wil spelen op een heel bedreigende manier. Hij misbruikt zijn macht: hij slaat, scheldt, vernedert en kleineert het slachtoffer. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de pestkop, de meelopers. Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een leerling altijd wordt buitengesloten van de groep en nooit mee mag doen met groepsactiviteiten.

## *Definitie van pesten*

Pesten op school is het systematisch mishandelen, psychisch en/of fysiek, door een leerling of een groep leerlingen van een andere leerling, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Pesten heeft duidelijke kenmerken:

- pesten gebeurt opzettelijk.
- pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of psychisch).
- bij pesten is er altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer).
- pesten gebeurt systematisch.
- pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt eerder erger als er niet wordt ingegrepen.

Pesten is een universeel verschijnsel. Onderzoek heeft aangetoond dat de omvang en de verschijningsvorm van pesten nauwelijks cultuurgebonden is. Blijkbaar gedragen kinderen (en volwassenen) zich overal op vergelijkbare wijze.

## *Het digitale pesten*

De laatste jaren zijn de vormen van contact tussen jongeren door de mobiele telefoon en het internet enorm uitgebreid.

Behalve de voor de hand liggende voordelen biedt het internet helaas ook meer mogelijkheden om elkaar te pesten. Het digitale pesten verschilt in een aantal vormen van het traditionele pesten. In de eerste plaats maakt de relatieve anonimiteit de pester brutaler. Hij hoeft

immers minder bang te zijn gepakt te worden dan bij het directe pesten. Een tweede verschil is dat het digitale pesten non-stop kan doorgaan. Dus zelfs thuis is het slachtoffer niet meer veilig. Een derde verschil is dat in het geval van internet de pesterij voor iedereen toegankelijk is en jaren kan blijven voortbestaan in digitale geheugens. Deze dimensie maakt de pesterij extra bedreigend.

#### *De aanpak van pesten op het Rijnlands Lyceum Oegstgeest*

Preventief: in de mentoren begeleiding is aandacht voor het fenomeen pesten. Het pest-protocol wordt besproken in de klas.

Na een pestmelding:

#### *Incidenteel pesten:*

1. Mentor voert gesprek met betrokken leerlingen.

#### *Herhaald pesten:*

1. Mentor bespreekt het pestgedrag met de afdelingsleider en bepaalt in overleg de vervolgactie.
2. Mentor wijst de gepeste leerling op de mogelijkheid om met de vertrouwenspersoon te praten.
3. Mentor brengt de ouders van betrokken leerlingen op de hoogte.
4. Mentor brengt de vakdocenten van de klas op de hoogte.
5. Afspraken worden vastgelegd in SOM.

#### *Pesten duurt voort:*

1. Afdelingsleider voert samen met de mentor gesprek met betrokken leerlingen en hun ouders.
2. Afdelingsleider bepaalt in overleg met de mentor de vervolgactie.
3. Afspraken worden vastgelegd in SOM.

Na dit stadium nog geen verbetering:

1. Afdelingsleider neemt disciplinaire maatregelen tegen pester.

*Bronnen: Nationaal Onderwijsprotocol tegen pesten, [www.pestten.net](http://www.pestten.net), [www.sjn.nl](http://www.sjn.nl)*

#### *Pestprotocol leerlingen Rijnlands Lyceum Oegstgeest*

- 1 Ik scheld niemand uit en noem niemand met een bijnaam.
- 2 Ik sta niet meteen klaar met een oordeel over iemand anders.
- 3 Ik sluit niemand buiten.
- 4 Ik roddel niet over anderen. Als me iets dwars zit, praat ik hierover met degene om wie het gaat. Zo kan hij/zij zijn/haar eigen verhaal vertellen.
- 5 Ik accepteer anderen zoals ze zijn.
- 6 Ik lach niemand uit en maak niemand belachelijk.
- 7 Ik blijf van andermans spullen af.
- 8 Ik blijf van anderen af.
- 9 Ik spreek niemand op zijn uiterlijk aan.
10. Als ik zie dat een leerling gepest wordt, dan vertel ik dat aan mijn mentor/docent. Dat is geen klikken.

#### *Als je toch wordt gepest:*

Praat erover thuis en op school. Je mag het niet geheim houden! Met elkaar kunnen we er iets aan doen.